

Euskalduntze - Alfabetatzearen I. ihardunaldiak

E K B

Euskalduntze-alfabetatze alorreko euskaltegi eta elkarteetako partaideak Leioan bildurik, honako adierazpena egiten dugu:

Lehen aldia da, duela 25 urte herri honen euskalduntze eta alfabetatzeko lehen urratsak ematen hasi zirenetik diren esparru guztietako partaideak biltzen direna; Udal-Euskaltegiako irakasleak, Homologatuetak(ak), Libreetak(ak), HABE eta Nafar Gobernuako HEIko irakasleak.

Historiko deritzogu gertakizun honi gure arteko eritzi ezberdinen gaintetik, eta historian zehar izan ditugun gatazka eta gorabehera guztien gaintetik, alor honetako problematika elkarrekin aztertu eta konponbideak bilatzeko borondatea adierazi nahi dugu argi eta garbi:

1. Biziki kezkatzen gaitu egun bizi dugun egoerak:

- Euskalduntze-alfabetatzeak cuskararen berreskurapenerako duen funtsezko garrantzia kontutan harturik, sailean dihardugunon sakabanaketa.

- Euskararen aldeko presio soziala eta motibazioaren ahul-
tzea dela eta matrikula-kopuruaren beherakada.
- Orohar, salbuespenak salbuespen, alfabetagintzaren alorre-
an dagoen hutsune nabaria.
- Euskara ikasteko eskubideak ziurtatzeko baldintzarik eza;
besteak beste, ordaindu beharra, demanda osoari erantzu-
teko ezintasuna, diskriminazioak... Zentzu honetan legeria-
ren hutsuneak nabarmenak dira, askotan oztopo bihurtuz.

2. Egoera honetara ekarri gaituzten faktoreen artean honako hauek nabarmendu nahi ditugu:

A. Euskalduntze-alfabetatze mugimendua osatzen dugu-
noi dagokigunez:
Lan planifikatu eta iraunkor baten falta.
Gure arteko elkarlan eta koordinaziorik eza.
Euskalgintzako gainerako sailekiko harreman falta.

B. Instituzio publikoei dagokienez:
Indarrean jarri duten legeriaren desegokitasuna, eta as-
kotan bere aplikazio kaltegarria.
Euskalduntze-alfabetatzeak eskatzen dituen bitarteko-
ak ezarri ez izana.
Euskalduntze-alfabetatze mugimenduarekiko elkarla-
nerako aukerarik ez eskaintzea.

3. Guzti hori kontutan harturik:

Iniziatiba sozialaren garrantzia azpimarratu nahi dugu, ikastolenean, komunikabideenean eta beste alorretan be-
zalaxe euskalduntze-alfabetetzearenean ere. Era berean,
azpimarratu nahi dugu, iniziatiba Instituzionalaren ga-
rrentzia.

Bi iniziatiba mota horien arteko elkarlana funtsezkoa da,
hala nola, sail honetan gabiltzanon artekoa, eta euskal-
gintzako gainerako sailekikoa. Guzti honetarako gure ja-
rriera guztiz zabala nabarmendu nahi dugu.

Euskalduntze-alfabetatzeak plangintza berezi baten premia larria du euskararen plangintza orokor baten gainean. Euskara ikasteko eskubidea ziurtatu behar zaio Euskal Herriko biztanlego osoari eta hori dohainik egin ahal izateko bitarteko ekonomiko, kultural eta legezko guztiak ezarri behar dira. Ardura hori Instituzio publikoari dagokie bete-betean.

Horretarako behar-beharrezkoa da gaurko euskalduntze-alfabetatze sistemaren berrantolamendua. Azterketa hori, Instituzioen eta euskalduntze-alfabetatze mugimenduaren artean egin beharra dago, arazoari irtenbide egokirik emango bazaio.

Euskalduntze-alfabetatze mugimendua osatzen dugunoi dagokigunez eta berreuskalduntzean dugun erantzukizuna kontutan hartuz, inork bere burua euskalduntze-alfabetatzearen zilibortzat hartu gabe, ondoko puntuen inguruan bideratuko dugu gure lankidetzaz:

- Irakaskuntza, euskararen erabilpena areagotzera eta euskararen aldeko motibazioa eragitera zuzentzeko moduak aztertzeko eta indarrean jartzeko konpromezua hartzen dugu.
- Zentzu horretan metodologi mota ezberdinak baliagarritzat jotzen ditugu errealitate geografiko eta sozial berezien arabera.
- Irakaslegoaren prestakuntzari, orain artekoan baino garrantzi handiagoa ematearen beharra begibistakoa da.
- Alfabetatzeari seriozki eta konpromezu osoz aurre egingo diogu berehalakoan.

Bukatzeko, gizarte osoari dei egin nahi diogu euskara ikas eta erabil dezan, eta euskararen kontrako eraso guztiak sala ditzan.